

POLÈMICA SOBRE LA TRANSFORMACIÓ DEL CASTELL DE PÚBOL EN MUSEU

La tomba dels amants

Benjamí Artigues, alcalde de la Pera, municipi al qual pertany el poble de Púbol, ha estat el desencadenant d'una nova polèmica entorn al llegat de Dalí en iniciar uns tràmits de petició de transformació del castell en museu. L'alcalde explica la justificació d'una iniciativa que, una vegada més, provoca una complexa divergència d'interessos.

Blanca Lucas

Benjamí Artigues és un home senzill que no trasllueix cap mena d'ambició política i que en un primer moment va començar per reivindicar l'usdefruit de la piscina del castell de Púbol i l'aigua del pou per al seu poble. Aquest home, originari de la Cerdanya, conscient que el castell esdevindrà patrimoni de l'estat, manifesta: «A la Cerdanya tots els terrenys són del comú, és a dir, de l'estat. Estat, municipi i poble són una mateixa cosa. Tot ho administra l'Ajuntament en funció dels interessos del poble a través de l'alcalde escollit pels seus electors. Cap ajuntament de fora ni cap altra institució no pot venir a ficar-s'hi».

Una visita 'inquietant'

En aquest marc cal situar una *inquietant* visita que Benjamí Artigues efectuà el 8 de març al governador civil de Girona, que ha provocat una reacció, segons ells, «desmesurada i nerviosa» per part de certs sectors com l'Ajuntament de Figueres o la Generalitat de Catalunya, els interessos dels quals semblen haver-se'n ressentit.

A la seva visita a Girona Benjamí Artigues proposà un projecte de reconversió del castell en museu, amb el suport, segons ell, de 80 artistes lligats a l'Empordà. El projecte pretén donar una dimensió cultural de la Costa Brava i l'Empordà de tal manera que abraçant tot el nord del Baix Empordà i part del sud de l'Alt Empordà es potenciaria un circuit que inclouria Figueres, Empúries, Cadaqués, Pals, Peratallada, La Bisbal i Púbol.

La inclusió d'un museu de Púbol en aquest marc enriquiria considerablement el patrimoni cultural del municipi. El museu podria conservar part de l'obra daliniana, «no tota necessàriament, però almenys algunes obres. A les mateixes parets hi ha alguns frescos de Dalí i no poden endur-se tot el

castell en bloc cap a un altre indret», explica Benjamí Artigues. En el projecte del museu, hi col·laborarien alguns artistes de la zona com Francesc Casademont o el mateix Capità Moore, que posseeix una àmplia col·lecció de pintures de Dalí, tots dos artistes fincats a la Pera.

Púbol i Figueres. conflicte d'interessos

A nivell de consistoris els interessos de l'ajuntament de la Pera topen amb els de l'ajuntament de Figueres. El consistori de Figueres, a través de Marià

Per la seva banda, l'alcalde de la Pera, un home dolgut que l'endemà de la mort de Dalí manifestava a la premsa: «Molta gent no es vol creure que Dalí demanés ser enterrat al Museu enlloc de ser-ho al costat de la seva musa... Figueres ens ha fet un bon gol», ara per ara ens diu: «Ja se sap, el peix gros sempre es menja el petit», i insisteix en la seva resistència a creure's l'última decisió de l'artista, «un home de seny que, no obstant això, en els darrers temps no era massa conscient del que deia i sempre estava acompanyat de l'alcalde de Figueres».

El castell de Púbol. Una mica d'història

L'any 1970 Salvador Dalí comprà el castell del baró de Púbol i el regalà a la seva dona, després de decorar l'interior amb objectes artístics i obra pictòrica pròpia.

El 10 de juny de 1982 morí Gala i fou enterrada a la cripta del castell. Dalí manifestà la seva voluntat de no eixir-ne mai més.

El 30 d'agost de 1984, però, es produí l'incendi del castell. Ferit de cremades de segon grau i vençuda la resistència de l'artista, aquest fou traslladat a la clínica del Pilar de Barcelona. En sortir-ne, Dalí ja no tornaria mai més a Púbol.

La finestreta. Una revolució insòlita

Al llarg dels set anys que Dalí va sobreviure a Gala, tant quan residí a Púbol com quan ho féu a Torre Galatea, l'artista havia manifestat reiteradament la seva voluntat d'esser enterrat al costat de la seva dona. Sembla que abans de morir, en una ocasió, Dalí manifestà a Marià Llorca, alcalde de Figueres, que en el seu moment assegurà tenir-ne un testimoni, que volia ser enterrat al Teatre Museu de Figueres.

Benjamí Artigues manifesta el seu desconcert i el seu estupor davant uns fets que ell qualifica d'absolutament incomprensibles. I així, aquest home, indignat per la reacció d'aquells que volen impedir que el seu municipi gaudeixi de part d'un patrimoni cultural que ell pensa que els pertoca, s'esforça per donar a entendre la incongruència d'uns fets que ara per ara només han perjudicat el seu poble.

«¿Com és possible —explica— que dos dies abans de la mort de Dalí em truquessin per dir-me que tingués el castell a punt, els llums, la calefacció encesa, la cripta en condicions, quan més tard en Marià Llorca diria que Dalí li havia comunicat la seva voluntat de ser enterrat a Figueres el 23 de novembre, quan era a la clínica Quirón? ¿Per què aquest senyor no va dir res fins que Dalí va ser pràcticament inconscient? Aquí a Púbol, a la cripta del castell, hi ha dues tombes que Dalí va fer construir perquè va voler que Gala i ell fossin enterrats junts. Jo tinc signat per ell un document on em demanava que fes construir les tombes amb una finestreta que les comunicés, de tal manera que fos possible d'enllaçar les seves mans quan els dos hi fossin enterrats. I les tombes es construïren d'aquesta manera».

Dalí, castell de Púbol. Baix, Museu Dalí, a Figueres.

Llorca, és membre destacadíssim de la Fundació Gala-Salvador Dalí, que es constituí, a instàncies de l'artista, el 27 de març de 1988.

Segons les disposicions del testament de l'any 1982 la Fundació Gala-Dalí adquireix els drets de reproducció de tota l'obra daliniana. Dalí havia disposat també que la Fundació fos l'administradora de l'obra que va cedir al Teatre Museu de Figueres (que representa un 80% del total exposat). Recordem que la resta de la seva obra, que ha estat avaluada entre 7.000 i 10.000 milions de pessetes, passa directament a ser administrada per l'estat.

La Fundació Gala-Salvador Dalí, per la seva banda, és una entitat d'estructura complexa, formada per un màxim de 9 membres (en aquests moments hi ha dos càrrecs vitalicis importants per cobrir, entre els quals el de gerent, que els rumors indiquen que ocuparia Marià Llorca, després de dimitir de l'alcaldia, ja que són càrrecs incompatibles).

